

Kommuneplanens samfunnsdel 2022-34: Førstegangsbehandling

Saksbehandler: Solveig Viste

Saksnr.: 21/01926-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Formannskapet

Kommunedirektørens innstilling:

I medhold av plan- og bygningslovens §11-14, 1.ledd, sendes forslag til kommuneplanens samfunnsdel for Ås kommune for perioden 2022-2034 datert 04.08.2021 på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

Ås, 04.08.2021

Trine Christensen
Kommunedirektør

Nils Erik Pedersen
Kommunalsjef

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for næring og miljø
Hovedutvalg for teknikk og plan
Hovedutvalg for oppvekst og kultur
Hovedutvalg for helse og sosial
Formannskapet

Vedlegg:

- a. Rullering av kommuneplan: Oppfølging av vedtak i F 21/9-21
- b. Kommuneplanens samfunnsdel: Høringsforslag med endringer etter vedtak i F-21092021
- Forslag til kommuneplanens samfunnsdel for Ås kommune 2022-2034, datert 04.08.2021.
1. KPS KPA innspill fra formannskapet 25082021 KDs vurdering pr 17092021

Øvrige relevante dokumenter som ligger i saken:

- Planprogram for rullering av kommuneplanen, vedtatt 16.09.2020:
<https://www.as.kommune.no/planprogram.524905.no.html>
- Planstrategi 2021-2024 for Ås kommune, vedtatt 10.12.2020:
<https://www.as.kommune.no/planstrategi-2021-2024-for-aas-kommune.6345442-352088.html>

Saksbehandler sender vedtaket til:

Egen liste

Ås kommune

Saksutredning

Fakta i saken

Kommuneplanen er kommunens langsiktige og helhetlige strategiske plan for å bidra til en bærekraftig samfunns- og tjenesteutvikling. Den skal ha et perspektiv på minst 12 år. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Arealstrategiene i samfunnsdelen (s.23-25) legger føringer for arealdelen.

Forslag til kommuneplan for perioden 2022-2034 skal erstatte kommuneplanen for Ås kommune 2015-2027. I denne saken er det forslag til kommuneplanens samfunnsdel som behandles. Den skal sendes på høring sammen med kommuneplanens arealdel.

Grunnlaget for utarbeidelse av forslag til kommuneplanens samfunnsdel er planprogrammet for rullering av kommuneplanen, som ble vedtatt av kommunestyret 16/9-20. Planprogrammet beskriver hensikten med rulleringen og hvilke temaer som skal drøftes i forbindelse med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens samfunnsdel beskriver:

- Visjonen «Sammen om miljø, mangfold og muligheter». Den er koblet til FNs 17 bærekraftsmål som er fordelt på de tre dimensjonene i bærekraftsbegrepet miljø og klima, sosiale og kulturelle forhold og økonomi. «Sammen om» peker på det 17. bærekraftsmålet «Samarbeid om å nå målene»
- De langsiktige utfordringene kommunen står overfor når det gjelder samfunns- og tjenesteutvikling.
- Mål og strategier for samfunns- og tjenesteutviklingen i kommunen. De tar utgangspunkt i tjenestene kommunen produserer og utvikler og viser hvordan kommunen skal møte utfordringene og gripe mulighetene kommunen har. I tillegg er målene sett i sammenheng med FNs 17 bærekraftsmål. De ulike temaplanene (jf. vedtatt planstrategi) konkretiserer tiltak for å nå målene og strategiene.
- Arealstrategier som legger føringer for kommuneplanens arealdel.

Kommuneplanens samfunnsdel er strukturert etter de oppgavene kommunen har som tjeneste- og samfunnsutvikler:

- Temaer som gjelder hele organisasjonen og samfunnet er samarbeid, økonomi, medarbeidere og kompetanse, digitalisering, kommunikasjon samt samfunnssikkerhet og beredskap.
- Temaer som gjelder mer spesifikke tjenesteområder, er:
 - Helse og mestring
 - Oppvekst og opplæring
 - Kultur og frivillighet
 - Arealforvaltning
 - Klima
 - Teknisk infrastruktur
 - Boliger og eiendomsforvaltning

Ås kommune

Vurdering

Visjonen «Sammen om miljø, mangfold og muligheter» er sett i sammenheng med FNs 17 bærekraftsmål. Miljø viser til miljø- og klimadimensjonen i bærekraftsbegrepet, mangfold viser til den sosiale og kulturelle dimensjonen, mens økonomidimensjonen er koblet til muligheter. «Sammen om» viser til det 17. bærekraftsmålet som handler om samarbeid om å nå målene. Visjonen peker framover og er samtidig aktuell og konkret.

I utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel 2022-34 er det lagt stor vekt på å sikre forankring og eierskap i kommuneadministrasjonen. Utfordringsbildet, målene og strategiene har blitt til i mange og aktive prosesser sammen med ledelse og ansatte på mange nivåer. Kommunedirektøren mener dette gir et godt og felles bilde av de utfordringene Ås kommune står overfor, samt hvordan kommunen skal møte utfordringene gjennom mål og strategier.

Kommunedirektøren har valgt å bruke kommunens tjenesteområder, slik de er definert i kommunens handlingsprogram, som utgangspunkt for kommuneplanene samfunnsdel. Etter kommunedirektørens mening er det en rekke fordeler med dette. Ledere og ansatte i kommuneorganisasjonen kjenner seg igjen i planen, og det gjør det enklere å bruke den, utarbeide virksomhetsplaner og rapportere på mål og strategier. Det er også enklere å få en god sammenheng mellom kommuneplanen og handlingsprogrammet og økonomiplanen. Kommunedirektøren mener også at dette bidrar til å gi bedre kunnskap om og forståelse for kommunes roller både hos ledere, ansatte, politikerne og innbyggere. Dette er en god struktur som det bør bygges videre på.

Til hvert mål er det koblet 1-3 bærekraftsmål som er vurdert til å være mest relevant. Denne prosessen har vært forholdsvis enkel. Det er fordi bærekraftsmålene etter kommunedirektørens vurdering samsvarer godt med kommunens arbeid med tjeneste- og samfunnsutviklingen. En utfordring med bærekraftsmålene er å synliggjøre i hvilken grad Ås kommune bidrar til en bærekraftig utvikling. Det skal imidlertid utarbeides måletall i forbindelse med handlingsprogram og økonomiplan-arbeidet.

Strategiene (Slik gjøres det) er søkt formulert så konkret som mulig for å gi et godt grunnlag for å utarbeide virksomhetsplaner og rapporter. En del av strategiene kan fortsatt forbedres, og administrasjonen vil bruke tiden fram mot endelig behandling til å konkretisere og redusere antall strategier.

Planstrategien for Ås kommune som ble vedtatt i desember 2020, viser de temaplanene og tiltaksplanene som skal rulleres og utarbeides for å møte de utfordringer kommunen har. Disse planene er grunnlag for prioritering av tiltak i handlingsprogram og økonomiplan og er koblet til aktuelle mål og strategier under overskriften «Slik følges det opp i aktuelle planer». Kommunedirektøren mener at koblingen mellom mål, strategier og temaplanene og tiltaksplanene på en god måte viser hvordan det skal jobbes for å møte utfordringene og nå målene.

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel er ved denne rulleringen utarbeidet samtidig, og skal sendes ut på en felles høring. Utfordringen er at arealdelen

Ås kommune

erfaringsvis får størst oppmerksomhet. For å få en god sammenheng mellom mål for ønsket samfunnsutvikling og arealstrategiene i samfunnsdelen og arealdelen, er det imidlertid viktig å rullere disse dokumentene samtidig.

Økonomiske og miljømessige konsekvenser:

Utarbeidelse og vedtak av kommuneplanens samfunnsdel har ingen økonomiske og miljømessige konsekvenser i seg selv. Det er oppfølgingen av målene og strategiene som skal bidra til en bærekraftig tjeneste- og samfunnsutvikling som dekker de tre dimensjonene miljø og klima, sosiale og kulturelle forhold samt økonomi.

Alternativer:

1. I medhold av plan- og bygningslovens §11-14, 1.ledd, sendes forslag til kommuneplanens samfunnsdel for Ås kommune for perioden 2022-2034 datert 04.08.2021 på høring og legges ut til offentlig ettersyn.
2. Følgende endringer innarbeides før utsendelse
 - a.
 - b.

Dersom formannskapet ønsker at kommuneplanens samfunnsdel endres og fremmes til ny behandling, *før* den sendes ut på høring, vil dette kunne påvirke prosessen med kommuneplanens arealdel. Kommuneplanens arealdel bør sendes på høring sammen med samfunnsdelen for å ivareta helheten i planen.

Konklusjon med begrunnelse:

Kommunedirektøren mener at forslag til kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2022-2034 datert 04.08.2021 er et godt grunnlag for kommunens arbeid med en bærekraftig tjeneste- og samfunnsproduksjon, samtidig som den gir en god kobling til handlingsprogram og økonomiplan og rapportering.

Kommunedirektøren anbefaler at forslag til kommuneplanens samfunnsdel sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

umiddelbart